

**NUSIKALTIMŲ IR KITŲ TEISĖS PAŽEIDIMŲ PREVENCIJOS PROJEKTŲ
(PROGRAMŲ)
KONKURSO DALYVIŲ PARAIŠKOS APRAŠAS**

1. Projekto pavadinimas.

PROGRAMA „BIBLIOTEKA – POLICIJOS BENDRAŽYGĖ NUSIKALTIMŲ PREVENCIJOS GREITKELYJE!“

2. Informacija apie tai, kokiai paskelbtai konkurso temai skirtas projektas.

„Elektroniniai nusikaltimai ir patyčios internetu“

3. Projekto rengėjo (rengėjų) pavadinimas, adresas, telefonai, el. pašto adresas, banko sąskaita.

Šilutės rajono savivaldybės Fridricho Bajoraičio viešoji biblioteka, Tilžės g. 10 LT-99172 Šilutė, tel. 8~441 78 217, el. paštas prusija@silutevb.lt AB DNB bankas Šilutės skyrius, Banko kodas 40100, Sąskaitos numeris LT074010043500050189

4. Informacija apie projektą:

4.1. esamos situacijos (problemos) analizė;

Biblioteka atvira partnerystei, bičiulystei, kitoms naujoviškoms iniciatyvoms. Skleisdama teigiamą praktiką nusikaltimų prevencijos srityje, informuodama visuomenę viešoji biblioteka ypač glaudžiai partneriauja su Tauragės apskrities vyriausiojo policijos komisariato Šilutės rajono policijos komisariatu.

Bendruomenėje vis dar trūksta žinių nusikaltimų prevencijai. Vaikų, paauglių, jaunimo, suaugusiųjų bendruomenės saugumo užtikrinimas ir nusikalstamumo mažinimas – problema, kurios sprendime itin didelis vaidmuo tenka policijai, tačiau, siekiant veiksmingų pokyčių, būtinas ir kitų savivaldybių institucijų, nevyriausybinų organizacijų bei visuomenės bendradarbiavimas. Bibliotekoje lankosi socialinės atskirties vartotojų: vaikai iš socialiai remtinų šeimų, socialinių įstaigų, nelankantys užklasinė veiklų mokyklose, lankantys jaunimo mokyklą, linę į gatvės neigiamas veikas ir kt. Siekdama atitraukti ne tik juos, bet ir kitus bendruomenės narius nuo socialiai nepageidautinos aplinkos ar veiklos, Šilutės rajono savivaldybės Fridricho Bajoraičio viešoji biblioteka (toliau – Biblioteka) kasmet imasi iniciatyvų ir priemonių, rengdama specialią programą nusikaltimų ir patyčių internete (ir ne tik) prevencijai.

Kalbant apie internete slypinčius pavojus ir galimas kibernetines atakas, nepamirštama skirti didelio dėmesio į saugius interneto naudojimosi būdus. 2014 m. bibliotekoje ir jos 22 filialuose kartu su policija organizuojami prevencinei veiklai skirti renginiai. Vykdydami šviečiamąją veiklą, siekdami apsaugoti nuo nepageidaujamų pasekmių internete vaikus, paauglius, jaunimą ir suaugusius bibliotekoje juos mokėme saugumo priemonių: apsaugoti nuo piktavalių, apgalvotai tvarkyti savo asmeninę informaciją, saugoti ne tik savo, bet ir artimųjų bei kitų asmenų asmeninius duomenis. Sparčiai populiarėjant socialiniams tinklams, nusikaltėliams jie tampa viena iš patogių priemonių ieškoti informacijos apie būsimas aukas ir ją panaudoti piktais tikslais. Vartotojai mokomi interneto naudojimosi etiketo, kultūros, patyčių ir nusikaltimų prevencijos.

Gyventojų saugumo jausmui, pasitikėjimui didinti Tauragės apskrities vyriausiojo policijos komisariato Šilutės rajono policijos komisariato pareigūnai, šilutiškiai bibliotekininkai kartu su draugiškomis institucijomis: mokyklomis, socialinių paslaugų centru, rėmėjais, verslininkais, bendruomene ir kt. rengia tęstinę programas bei renginius.

4.2. tikslas; Daryti išankstinį poveikį, užkardinant kelią nusikalstamumui ir žalingiems įpročiams, skleisti informaciją visuomenei apie nusikaltimų prevencijos svarbą, užtikrinti saugumo jausmą ir pasitikėjimą teisėsaugos institucija, į programos veiklas įtraukiant kuo daugiau vietinių gyventojų.

4.3. uždaviniai;

1. Informuoti bendruomenę apie nusikaltimų prevenciją, panaudojant novatoriškus metodus ir priemones.

2. Bendradarbiaujant su socialiniais partneriais mažiesiems bibliotekos vartotojams, vaikams ir jaunimui išgyvenantiems socialinę atskirtį, pateikti įdomias ir patrauklias integruotas pamokas, užsiėmimus, žinių edukacijos renginius, stovyklas.

3. Teikti informacinę, aiškinamąją pagalbą, susidūrusiems su elektroninėmis patyčiomis, seksualiniu priekabiavimu, žalingu turiniu ir kita nemalonia ar bauginančia patirtimi.

4. Saugaus interneto naudojimosi mokymai.

5. Organizuoti improvizuotus renginius (protų mūšius) bendruomenei kartu su policijos pareigūnais, didinti pasitikėjimą teisėsaugos institucijomis.

4.4. priemonės;

Programa „Biblioteka – policijos bendražygė nusikaltimų prevencijos greitekelyje!“ įgyvendinta pasitelkiant šias priemones:

Kartu su socialiniais partneriais: integruotos pamokos, žinių edukacijos renginiai, stovyklos.

Populiarinant edukacines veiklas kartu su teisėsaugos institucijomis ir į jas įtraukiant darželinukus, moksleivius ir jaunimą ypač svarbūs tarpinstituciniai ryšiai. Bibliotekoje svečiavosi policijos bičiulis – šuniukas Amsius su Šilutės rajono policijos komisariato vyresniąja inspektore, Viešosios policijos skyriaus Prevencijos poskyrio specialiste Jūrate Kaktiene. Į Amsių pažiūrėti ir naudingos informacijos apie gerą elgesį gatvėje, parduotuvėje, namuose ar automobilyje išklausti atvyko vaikų lopšelių-darželių auklėtiniai.

Specialistė vaikučiams pristatė trumpametražius mokomuosius filmukus, paaiškino, kaip atitinkamose situacijose elgtis nederama. Edukaciniai filmukai – puiki prevencinė priemonė, mokanti, kaip elgtis gatvėje ir šalia jos, kurioje vietoje pereiti gatvę ir kaip įsitikinti, jog perėja saugi. Praktiškai parodyta, kaip taisyklingai naudotis atšvaitais. Mažiesiems paaiškinta apie telefoninių sukčių keliamus pavojus. Susirinkusieji turėjo atsakyti į klausimą, ar galima pasiskolinti iš parduotuvės šokoladuką ir kaip reikia elgtis važiuojant automobiliu, jeigu nenori „skristi“ į ligoninę. Mažiesiems bibliotekos lankytojams policijos atstovai padovanojo dėlionių rinkinį apie saugų eismą. Ši praktika labai prisideda prie prevencinės veiklos, duoda teigiamą poveikį visuomenei, prisideda prie visuomenės saugumo ir jo plėtotės, didina pasitikėjimą teisėsaugos institucijomis.

Žaisdami pasitikriname bičiulystę ir žinias, gyvenimą be pažeidimų!

Palaidykama ryšį biblioteka tęsė naudingą partnerystę su Šilutės socialinių paslaugų centru, vykdant į gatvės nusikaltimus linkusių vaikų prevenciją. Visus metus šio centro globotiniams organizuojami edukaciniai, pažintiniai renginiai prie arbatos puodelio, kurių metu, pasitelkus teatro

lėles, vyksta pokalbiai, arbatos gėrimo ritualų pristatymai. Tai viena svarbiausių socialinio užimtumo prevencinių programų. Jų metu sukuriama erdvė, kurioje vaikai jaučiasi kaip namuose, juos jungia bendras stalas, šilta arbata, saldėsiai ir nuoširdus auklėtinių, auklėtojų ir bibliotekininkų bendravimas, kurio daugeliui namuose trūksta. Taip mažinama rizika jų nusikalstamai veikai (kuo daugiau vaikai užimti įdomia veikla, tuo mažiau laiko praleidžia gatvėje). Renginiai mažiesiems – lengvo, šviečiamojo pobūdžio informaciniai susitikimai apie alkoholio ir narkotikų vartojimą, smurtą, patyčias, saugų elgesį.

Bibliotekoje kasmet birželio mėnesį rengiamos vasaros stovyklos, organizuojant kokybišką vaikų laisvalaikio užimtumą, į veiklas įtraukiant nemotyvuotus, iš nepilnų šeimų, socialinės atskirties vaikus ir paauglius iki 15 m. amžiaus.

Nežinai apie saugų internetą – ateik į biblioteką!

Viešojoje bibliotekoje bei jos filialuose vyko saugesnio interneto dienos. Bibliotekininkai gatvėse dalino lankstinukus su aktualia informacija apie tai, ką naudinga žinoti, kad jie jaustųsi saugūs interneto erdvėje, kaip išvengti patyčių ir elektroninių nusikaltimų, kaip saugiai naudotis e. bankininkyste, saugotis greitųjų kreditų, kaip atpažinti telefoninių sukčių metodus ir kt.

Bibliotekoje surengtos integruotos saugaus interneto pamokos mokyklų mokiniams. Specialistės jiems vedė pamokas apie saugų internetą, pavojus, tykančius virtualioje erdvėje, ugdė vaikų žinias ir įgūdžius priimant tinkamus sprendimus apie žmones, sutiktus internete, pasakojo, kokiose situacijose jie gali pasidalinti privačia informacija. Pamokos metu aptarti atvejai, kai nereikėtų viešinti jokios asmeninės informacijos. Mokiniai su informacijos sauga susipažino klausydamiesi skaitomos istorijos „Nauji Annos draugai“, pateikiamos animacijos forma. Vaikams pateikta klausimų bei užduočių, kurias jie atliko praktiškai.

Bibliotekos filialuose vaikams surengtos saugaus interneto pamokos, kurių metu jie susipažino su saugiais interneto žaidimais, tikrinosi savo žinias apie saugų internetą, piešė plakatus „Kurkime geresnį internetą kartu“, žiūrėjo filmukus, sprendė testus, tikrinosi atsakymus, vyko draugiškos „Be patyčių“ diskusijos, aptarė spektaklį @pasaką „Katinėlis ir gaidelis“. Pasaka padėjo geriau suvokti, kaip elgtis

internete, kad jis visada būtų draugiškas, paskatino saugiau ir atsakingiau naudotis informacijos technologijomis.

Pasitikėk Angelais sargais ir teisėsaugos institucijomis!

Viešoji biblioteka siekdama skatinti prevencinį visuomenės ugdymą ir jo kompetencijas bibliotekoje, sukurti kokybiškų, inovatyvių švietimo paslaugų, atranda patraukliausius metodus. Vienas iš tokių metodų yra skirtas pasitikėjimui teisėsaugos institucijoms didinti, gyventojų saugumo prevencijai užtikrinti. Žinioms patikrinti ir įtvirtinti organizuojami improvizuoti žaidybiniai „Žinių lygos-turnyrai“ atskirų auditorijų koncentrams. 2014 m. buvo surengtas tęstinis žinių turnyras policijos pareigūnams – „Gink, saugok, padėk, bet išlik...“.

Angelų sargų arba Policijos dieną bibliotekos kultūrinėje palėpėje buvo sukviesti Tauragės apskrities vyriausiojo policijos komisariato Šilutės rajono policijos komisariato pareigūnai, buvę policininkai – veteranai, policijos rėmėjai – savanoriai, jaunieji šauliai, Šilutės rajono vadovai ir bendruomenė.

Šio darnaus sambūvio-turnyro netradicinėje aplinkoje žaidėjai-policijos pareigūnai patikrino ir įtvirtino jau turimas žinias ne tik profesiniais klausimais, bet ir globaliais (svarbūs įvykiai, kultūrinis gyvenimas, iškilios asmenybės, minėtinos datos, muzika, kinas, kt.), sužinojo daug naujų dalykų, formavosi bičiuliški komandinio darbo įgūdžiai, pareigūnai tapo laisvesni, atsipalaidavo nuo neigiamų emocijų, patiriamų nelengvame darbe. Žinias jie įgijo įdomia, patrauklia, azartiška forma, pareigūnai nesijautė įpareigoti. Tęstinio turnyro metu užmegzti kontaktai su kitų sričių specialistais, suinteresuotais

socialiniais partneriais, pasikeista patirtimi, vyko įtakinga sklaida apie teisėsaugos teigiamą įvaizdį ir artimą bendravimą su visuomene, išsiplėtė potencialių bibliotekos vartotojų ir bičiulių ratas. Bendruomenės požiūris į policiją tapo palankesnis.

4.5. vykdymo trukmė, tęstinumas;

Programos „Biblioteka – policijos bendražygė nusikaltimų prevencijos greitekelyje!“ trukmė – 2014 metai. Ši programa rengiama kasmet, papildant naujomis veiklomis.

4.6. vykdytojai; Šilutės rajono savivaldybės Fridricho Bajoraičio viešosios bibliotekos bei jos 22 filialų darbuotojai.

4.7. dalyviai (tikslinė grupė); Šilutės vaikų lopšeliai-darželiai (6); Šilutės pradinės mokyklos (2); Šilutės rajono pagrindinės mokyklos (7); Kintų vidurinė mokykla; Šilutės rajono gimnazijos (5); Šilutės jaunimo mokykla; Šilutės socialinių paslaugų centras; Šilutės rajono ugdymo įstaigų moksleiviai; Šilutės rajono bendruomenės (11 seniūnijų); Šilutės NVO.

4.8. vykdymo vieta; Šilutės rajono savivaldybės F. Bajoraičio viešoji biblioteka bei jos 22 filialai.

4.9. partneriai, rėmėjai; Partneriai: Tauragės apskrities vyriausiasis policijos komisariatas; Tauragės apskrities vyriausiojo policijos komisariato Šilutės rajono policijos komisariatas; Šilutės rajono savivaldybė; Šilutės kantri muzikos grupė „Karčema“. Rėmėjas – Judėjimo „Stabdyk nusikalstamumą“ Šilutės rajono skyrius.

4.10. sąmata;

-

4.11. rezultatai;

Įgyvendinant programą „Šilutės biblioteka – policijos bičiulė nusikaltimų prevencijai!“, panaudojant novatoriškus metodus ir priemones, visuomenė buvo informuota apie nusikaltimų prevenciją. Mažieji bibliotekos vartotojai buvo ugdomi jiems priimtinais metodais: užimti įdomiomis ir patraukliomis integruotomis pamokomis, užsiėmimais, vasaros stovyklomis, pokalbiais, diskusijomis ir kt. Visuomenė buvo informuojama, konsultuojama, teikiama informacija apie susidūrimus su elektroninėmis patyčiomis, seksualiniu viliojimu, žalingu turiniu ir kita nemalonia ar bauginančia patirtimi. Vyko saugaus naudojimosi internetu mokymai, žinių edukacijos renginiai, vaikų linijos propagavimas. Buvo didinamas pasitikėjimas teisėsaugos institucija rengiant bendrus renginius.

4.12. kita svarbi, su projektu susijusi, informacija.

Informacija apie veiklas buvo viešinama bibliotekos tinklapyje www.silutevb.lt, elektroninėje žiniasklaidoje www.siluteszinios.lt, www.zinios1.lt, tradiciniuose laikraščiuose „Šilutės naujienos“, „Pamarys“, „Šilokarčema“.

5. Projekto atitiktis kriterijams, kurie nustatyti Nusikaltimų ir kitų teisės pažeidimų prevencijos projektų (programų) konkurso nuostatų 24 punkte.

Programa atitinka kriterijus: 24.1. Projektas yra skirtas nusikalstamų veikų ir kitų teisės pažeidimų skaičiui mažinti ir (arba) gyventojų saugumo jausmui, pasitikėjimui teisėsaugos institucijomis didinti; 24.3. Projektas įgyvendintas bendradarbiaujant su socialiniais partneriais, į prevencinę veiklą siekiama įtraukti visuomenę ar jos grupes. 24.5 Projekto novatoriškumas, naujų metodų ir priemonių taikymas.

Programos vykdytojai:

Šilutės F. Bajoraičio viešosios bibliotekos
Vaikų aptarnavimo skyriaus vedėja

Vita Gerulienė

Informacijos skyriaus vyr. bibliotekininkė
Lietuvos bibliotekininkų draugijos
Šilutės skyriaus pirmininkė

Sandra Jablonskienė